

Gedeputeerde Staten
Voorzitter Provinciale Staten van Zeeland

T.a.v. Statengriffie

onderwerp
 MARKAZ

kenmerk
 20007477

behandeld door
verzonden

Middelburg, 3 maart 2020

Geachte voorzitter,

Provinciale Staten hebben aangegeven dat zij een debat willen voeren over de Marinierskazerne. Dat debat staat gepland voor woensdagavond 4 maart. Ter voorbereiding daarop schetsen wij u hoe wij de komende periode het proces in willen gaan. Overigens ontvangt u los van deze brief het overzicht van relevante documenten en overleggen, dat wij hebben opgesteld. Daarnaast hebben uiteraard ook tal van informele overleggen plaatsgevonden.

Inmiddels is helder dat de Tweede Kamer het besluit om de marinierskazerne niet in Vlissingen te realiseren niet inhoudelijk ter discussie heeft gesteld. Dat blijft onbevredigend, omdat niet objectief duidelijk wordt waarom Vlissingen af zou moeten vallen, ook niet op grond van het toetsingskader, dat door Defensie is opgesteld. Oplossingen voor (nieuwe) functionele aspecten, die tot hogere kosten zouden kunnen leiden, zijn niet onderzocht. Een financiële afweging van Vlissingen met Nieuw-Milligen zal, gelet op de desinvestering en de compensatie via investeringen in de sociaaleconomische structuur en de beeldvorming van Zeeland, altijd in het voordeel van Vlissingen uitvallen. Daarmee blijft alleen de verhuisbereidheid van de mariniers over als argument. Terwijl ook daar al in 2012 oplossingen voor bedacht zijn.

Wij zullen het ministerie van Defensie nogmaals vragen naar de onderbouwing van hun voorgenomen besluit in deze context.

Dat neemt niet weg dat we nu met het kabinet een proces ingaan om te spreken over de voorwaarden voor ontbinding van de overeenkomsten. Om alle rechten veilig te stellen is al wel een ingebrekestelling aan de Staat verstuurd.

Inhoud

Samen met Vlissingen en het waterschap blijven wij uitgaan van 3 sporen:

1. Vergoeding van de (in)directe kosten. Dat gaat niet alleen om de fysieke investeringen, maar ook om kosten voor onderzoeken, ambtelijke inzet, voorbereiding, huidige proceskosten etc. Daarnaast vallen sinds 2017 inkomsten weg, zoals onroerend zaakbelasting en bouwleges, als de kazerne niet wordt gebouwd.
2. Andere, nieuwe investeringen, die een vergelijkbaar effect hebben als de verhuizing van het korps mariniers gehad zou hebben. Naast de mariniers zouden immers ook gezinnen meekomen. Door Ecorys zijn de extra bestedingen als gevolg daarvan geraamd op € 28 miljoen per jaar, die al vanaf 2017 gerealiseerd zouden worden. Daarnaast zou het meekomen van gezinnen ook kunnen leiden tot nieuwe werknemers voor Zeeuwse bedrijven.
3. Investeringen in de beeldvorming rond Vlissingen en Zeeland als vestigingsregio. Niet alleen het kabinet, maar ook de Tweede Kamer vindt het argument dat men niet naar Zeeland wil verhuizen kennelijk valide. Dat beeld en de daaruit volgende imagoschade voor het vestigingsklimaat in Zeeland zal bijgesteld moeten worden.

Deze drie punten zijn ook bij het kabinet en de Tweede Kamer bekend. Door alle fracties in de Tweede kamer is aangegeven dat het totale compensatiepakket voor Zeeland ruimhartig dient te zijn. Dat zal een belangrijke inzet in de besprekingen zijn. Voor de start van die besprekingen is het zeer wenselijk dat u zich uitsprekt over de vraag of bovenstaande invalshoek uw instemming heeft.

Kaders

Naar ons oordeel zou de vergoeding van de kosten in euro's afgerekend moeten worden. Voor de nieuwe investeringen, in de sociaaleconomische versterking en versterking van het vestigingsklimaat in de beeldvorming kan het gaan om een mix van beleidsmaatregelen en financiële middelen. Voor de financiële kant denken wij nu primair aan de vorm van fondsvorming, die in aanvulling op reguliere trajecten kan worden ingezet. Belangrijk is dat het pakket leidt tot minimaal de sociaaleconomische effecten die de komst van de mariniers en hun gezinnen gehad zou hebben, met een duidelijke plus vanwege de beeldvorming rond het vestigingsklimaat in Zeeland. Wij zijn van mening dat het compensatiepakket niet zou moeten bestaan uit losse uitvoeringsprojecten of maatregelen die redelijkerwijs toch al plaats zouden vinden, maar daadwerkelijk een duidelijke "extra" moet vormen.

Proces

Het ligt in de bedoeling om het gesprek nog voor de zomer af te ronden. Op 6 maart staat een eerste bijeenkomst met minister Knops gepland.

De eerste stap in dat proces is het benoemen van de speciaal adviseur door het kabinet en het vaststellen van zijn precieze opdracht. Vervolgens zal overeenstemming bereikt moeten worden over het afrekenen van de geleden (in)directe schade bij gemeente, provincie en waterschap. Voorlopige schattingen gaan uit van ruim € 20 miljoen voor de directe kosten, en ca. € 30 miljoen aan gedeerde inkomsten, zoals onroerend zaak belasting, die samenhangen met de kazerne op zich.

De besprekingen over de structurele sociaaleconomische compensatie voor het niet komen van de mariniers en de geleden imagoschade wordt begeleid door een bestuurlijke kerngroep waarin de Provincie, gemeente Vlissingen en ook het waterschap zitting hebben.

De regie zal bij die bestuurlijke kerngroep liggen. Het totale compensatiepakket moet de instemming van zowel de Zeeuwse partijen (gemeente Vlissingen en provincie Zeeland, alsmede het Waterschap voor hun aandeel in de gemaakte kosten) als het kabinet hebben. Naar ons oordeel is het op dit moment niet zinvol om te spreken over concrete bedragen of "verlanglijstjes" van losse projecten: het gaat immers om een vergelijkbaar effect als de marinierskazerne zou hebben, en verdere investering in het beeld van het vestigingsklimaat.

Bij voorkeur richt uw debat zich op de verkenning van richtingen - in de zin van thema's - waarin gedacht kan worden, die een structurele sociaaleconomische impuls tot gevolg hebben.

Ook de gemeenteraad van Vlissingen zal daar gedachten en opvattingen over ontwikkelen in een raadsvergadering op 5 maart. Het is van groot belang dat aan de hand van die twee besprekingen gemeente en provincie gezamenlijk één geluid laten horen bij minister Knops.

Op dit moment is al zichtbaar dat tal van initiatieven ontstaan over de invulling van die vormen van compensatie. Wij zien een belangrijke rol voor de Economic Board als klankbord voor de bestuurlijke kerngroep over al deze ideeën en de verdere invulling van sociaaleconomische versterking. Daarnaast zien wij het OZO, het overleg van Zeeuwse overheden, als een belangrijk instrument voor de wisselwerking met de andere overheden in Zeeland: ook hen zullen wij regelmatig informeren over de stand van zaken van het proces.

Roi PS

Het is de bedoeling dat er nog voor de zomer een pakket ligt dat zowel de instemming van Zeeland als de instemming van het kabinet heeft. Het is ons voornemen om u in het proces op weg naar zo'n pakket regelmatig – ten minste maandelijks - te betrekken bij de stand van zaken. Wanneer dat over bijvoorbeeld juridische of financiële aspecten gaat, zal dat niet altijd in openbaarheid kunnen. Volledigheidshalve geven wij nu vast aan dat de reguliere termijnen voor indiening en behandeling van stukken niet altijd gehanteerd kunnen worden.

Graag horen wij of u aanvullende kaders wilt meegeven in uw vergadering van 4 maart aanstaande.

Met vriendelijke groet,

gedeputeerde staten,

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris